

Bilag 1

Ilmenit-projekt

Metode

Bilag

Generel tilgang og metode for VSB

Formålet med denne Vurdering af Samfundsmæssig Bæredygtighed (VSB) er at identificere potentielle samfundsøkonomiske påvirkninger fra Ilmenit-projektet (positive såvel som negative). Analysen af de potentielle påvirkninger tager udgangspunkt i den samfundsøkonomiske baseline samt projektbeskrivelsen, der er udarbejdet af Dundas Titanium A/S.

Vurderingen af Samfundsmæssig Bæredygtighed og den tilhørende inddragelsesproces for Dundas ilmenit-projektet er udarbejdet i overensstemmelse med Grønlands Selvstyres "*Vejledning vedrørende mineralprojekter - om processen og udarbejdelse af VSB rapporten, 2016*".

VSB'en er udarbejdet af NIRAS Greenland A/S. NIRAS Greenland er uafhængig rådgiver for Dundas Titanium.

VSB processen består af fem trin; nedenfor beskrives tilgang og metode for hvert trin:

1. Scopingfase, herunder udarbejdelse af Kommissorium (Terms of Reference).
2. Indsamling af sekundære data og udarbejdelse af den samfundsøkonomiske baseline.
3. Interessenthøring og indsamling af primære data.
4. Analyse af de samfundsmæssige påvirkninger og identificering af bæredygtighedstiltag
5. Udarbejdelse af Plan til håndtering af påvirkninger (input til IBA aftalen)

VSB'en er baseret på international bedste praksis og har støttet sig til retningslinjer fra bl.a. Den Internationale Finansieringsinstitution og Mackenzie Valley Environmental Impact Review Board. De emner, der behandles i VSB'en tager dog udgangspunkt i den grønlandske kontekst, herunder erfaringer fra råstofprojekter i Grønland.

1 Scopingfase og kommissorium (Terms of Reference)

Formålet med scopingfasen var at identificere de vigtigste potentielle påvirkninger og aspekter, det er mest relevant at vurdere i VSB'en. Scopinggen udgjorde grundlaget for kommissoriet (Terms of Reference).

Kommissoriet for projektet, som beskrev et forslag til scope for VSB'en, blev sendt i offentlig høring i foråret 2017. I løbet af den offentlige høring blev der af interessenterne indsendt 13 høringssvar til kommissoriet for VVM og VSB. Efterfølgende blev der udarbejdet en hvidbog og kommissoriet blev opdateret med henblik på endelig godkendelse hos myndighederne.

Scope for vurderingen og de emner, der skal dækkes i VSB'en, er beskrevet i kommissoriet.

Det godkendte kommissorium og hvidbogen over VVM- og VSB-emnerne findes på engelsk, dansk og grønlandsk på det grønlandske Selvstyres offentlige høringsside.

1.1 Scope for vurderingen

VSB'en vurderer påvirkninger, der bliver direkte skabt af projektets drift inkl. tilhørende anlæg, samt de byer og bygder, hvor de påvirkninger og fordele, som projektet direkte og indirekte skaber mht. beskæftigelse, forretningsmuligheder og udvikling, forventes at være mest mærkbare.

Geografisk afgrænsning

Den geografiske afgrænsning beskriver de geografiske grænser for de potentielle påvirkninger, der bliver fundet under scopingfasen.

Tilladelsesområdet befinder sig i Avannaata Kommunia. De nærmeste byer og bygder er Qaanaaq (80 km nord for tilladelsesområdet), Siorapaluk (120 km nord for tilladelsesområdet), Qeqartat (130 km nordøst for tilladelsesområdet) samt Savissivik (150 km sydøst for tilladelsesområdet).

Projektets påvirkninger er blevet vurderet for de følgende regioner:

- Lokalt: Qaanaaq, Siorapaluk, Qeqartat og Savissivik
- Regionalt: Avannaata Kommunia
- Nationalt: Hele Grønland

For hver påvirkning beskrives det i afsnit 5 i hovedrapporten, hvordan projektet forventes at påvirke de tre ovenfor nævnte områder.

Tidsmæssig afgrænsning

Den tidsmæssige afgrænsning beskriver de forskellige faser i projektets levetid, da forskellige faser kan have forskellige potentielle påvirkninger.

VSB-processen vil omfatte tre forskellige faser i projektet:

- anlægsfasen (1,5 år)
- driftsfasen (minimum 10 år)
- nedlukning (2 år)

1.2 Scope for emnerne

I scopingfasen blev de potentielle påvirkninger fra projektet identificeret. Disse påvirkninger kan ses i Tabel 1. De potentielle påvirkninger er blevet identificeret på grundlag af erfaringer fra lignende projekter samt tidlig interessentinddragelse. Påvirkningerne i Tabel 1 undersøges i VSB'en.

Tabel 1: Potentielle påvirkninger, der er vurderet i VSB'en (kilde: Kommissorium)

1. Direkte beskæftigelse af grønlandske arbejdere	1.1: Ansættelse af grønlandske arbejdere
	1.2: Indirekte og afledte effekter på arbejdspladser
	1.3: Akkumulerede effekter (i forhold til arbejdspladser)
	1.4: Arbejdsforhold og arbejdsmiljø
2. Uddannelse og træning af grønlandske arbejdere	2.1: Udvikling af kompetencer
3. Anvendelse af grønlandske virksomheder	3.1: Forretningsmuligheder
4. Forarbejdning af mineraler	4.1 Yderligere arbejdspladser
	4.2. Øgede offentlige indtægter
5. Offentlige indtægter	5.1 Personlig indkomstskat
	5.2 Selskabsskat/Produktionsafgift
6. Andre samfundsøkonomiske og bæredygtighedsforhold	6.1: Pres på den offentlige sektor, infrastruktur og ydelser
	6.2: Folkesundhed
	6.3: Akkumulerede effekter (bortset fra påvirkninger på arbejdsmarkedet)
	6.4: Rekreativ/lokal anvendelse af projektområdet og kulturarv
	6.5.: Genbosættelse / kompensation for mistet indtægt
	6.6: Udsatte grupper

2 Dataindsamling og studier af sekundære kilder

Størstedelen af baselineoplysningerne, der er vist i denne VSB, er baseret på information, der er tilgængelig fra sekundære kilder. Kilderne omfatter forskningsrapporter, relevante studier, officielle strategier og statistiske data fra Grønlands Statistik. Det er tilstræbt at vise den senest tilgængelige information.

På lokalt niveau er der trukket på primære kilder for at beskrive baselinesituationen. I baseline er det nævnt, når oplysningerne stammer fra primære kilder.

I hovedrapporten findes en referenceliste.

2.1 Baseline-undersøgelse

Der er specielt brugt sekundære data til at beskrive den samfundsøkonomiske baseline.

Baseline-undersøgelsen behandler demografiske samt økonomiske forhold og tendenser, politiske strukturer, lokale organisationer, kulturelle træk samt andre faktorer, der kan få indflydelse på, hvordan de berørte lokalsamfund vil reagere på de forandringer, der formodes at komme i kølvandet på projektet. Baseline bidrager ligeledes til at forudsige, hvorledes disse faktorer vil påvirke projektet. Udformning af baseline og identificering af påvirkninger hænger tæt sammen og udgør en parallel proces.

Baseline-undersøgelsen tager udgangspunkt i en gennemgang af sekundære kilder og information, der er fremskaffet gennem kvalitative og kvantitative metoder.

Omfanget af baseline-undersøgelsen er baseret på identificering af en række emner, som er fundet vigtige. Dette er gjort med udgangspunkt i en kritisk vurdering af, om de indsamlede baselinedata er relevante for dette projekt ift. Retningslinjerne samt IFC's notat om den sociale dimension af private projekter (IFC, 2003). For hvert emne og underemne er det blevet overvejet, hvorledes oplysningerne skal organiseres og analyseres.

3 Interessenthøring og dataindsamling fra primære kilder

For at kvalificere data indsamlet via sekundære kilder er der ligeledes indsamlet data fra primære kilder.

Der er blevet afholdt personlige interviews og møder under høringsrejser til Qaanaaq (februar 2017) samt Nuuk og Ilulissat (oktober 2017).

Telefon- og personlige interviews er afholdt med forskere og nøgleinteressenter i perioden december 2018 til februar 2019.

I hovedrapporten findes et overblik over interessentinddragelsen.

4 Metode for analyse af påvirkninger samt identificering af bæredygtighedstiltag

Vurderingen af påvirkningerne tager udgangspunkt i en vurdering af de fundne positive og/eller negative påvirkninger fra projektet på baggrund af en række sociale/samfundsøkonomiske kategorier. Dette gøres i en Matrix over Risikovurderinger (inspireret af Leopold, 1971).

For hver identificeret påvirkning er risiko/chance for påvirkningen kvalificeret i videst mulige omfang. Kvalificeringen tager stilling til sandsynligheden for, at påvirkningen forekommer (sandsynlig, mulig eller usandsynlig) samt alvorligheden af påvirkningen, hvis den forekommer (ubetydelig, mindre, moderat eller væsentlig).

Resultatet af vurderingen for hver påvirkning fremstilles ved brug af farvekoder som vist i tabellen nedenfor. Farven viser, om påvirkningen er meget høj, høj, middel eller lav (positiv eller negativ) eller ikke-betydelig. Resultatet findes ved at kombinere sandsynligheden og størrelsesorden af påvirkningen.

Tabel 2: Farvekoder for vurdering af påvirkningerne

		Påvirkningens alvorlighed								
		Negativ				Positiv				
Påvirkningens sandsynlighed		Væsentlig	Moderat	Mindre	Ubetydelig	Ubetydelig	Mindre	Moderat	Væsentlig	
		Høj påvirkning med stor indflydelse	Følgerne mærkes og har indflydelse på nogle interessenter	Følgerne observeres	Små eller ingen følger, hvis påvirkningen indtræffer	Små eller ingen følger, hvis påvirkningen indtræffer	Følgerne observeres	Følgerne mærkes og har indflydelse på nogle interessenter	Høj påvirkning med stor indflydelse	
	Usandsynlig	Usandsynligt, at påvirkning indtræffer								
	Mulig	Påvirkning vil sandsynligvis indtræffe	Høj påvirkning	Middel påvirkning	Lav påvirkning	Ubetydelig påvirkning	Ubetydelig påvirkning	Lav påvirkning	Middel påvirkning	Høj påvirkning
Sandsynlig	Påvirkning forventes at indtræffe									

Der er anvendt forskellige metoder til at karakterisere, vurdere betydningen og evaluere påvirkningerne for de forskellige påvirkningskategorier. Alle værktøjer og metoder for karakterisering og forudsigelse af påvirkninger er kendt og accepteret af andre internationale VSB vejledninger såsom Mackenzie Valley Environmental Review Board, IFC og ICMM.

Offentlighedens bekymring (oplevede påvirkninger) er blevet taget i betragtning under vurderingen af påvirkningens betydning.

Kriterierne for at bestemme sandsynligheden er:

- Sandsynlig:** Konsekvensen vil meget sandsynligt ske, allerede planlagt
- Mulig:** Forventet, men ikke planlagt; er forekommet på adskillige lignende projekter; er en normal konsekvens af et sådant projekt
- Usandsynlig:** Ikke forventet, ikke normal konsekvens af et sådant projekt

Alvorligheden af påvirkningen beskrives som følger:

- Væsentlig:** Stor påvirkning og stor indflydelse
- Moderat:** Følgerne mærkes og har indflydelse på flere forskellige typer interessenter
- Mindre:** Følgerne observeres
- Ubetydelig:** Små eller ingen følger for interessenterne, hvis påvirkningen indtræffer

Når påvirkningens alvorlighed bestemmes, tages følgende faktorer i betragtning:

Påvirkningens omfang:	Geografisk udstrækning af påvirkningerne, antal og situation (sårbarhed, modstandsdygtighed for forandring etc.) for recipienter/modtagere.
Varighed og hyppighed af påvirkningen:	Tidsmæssig forekomst af påvirkningerne (kortvarig eller permanent), større ændringer, der kan forstyrre lokalsamfundet over tid (perioder med opgang og nedtur).
Periode for forekomst:	Påvirkningen kan bemærkes umiddelbart eller over tid i lokalsamfundet
Offentlighedens bekymring:	Potentielt ramte/modtagergrupper i lokalsamfundet, myndigheder, interessenter og offentligheden som sådan.

4.1 Bæredygtighedstiltag

For hver identificerede negative eller positive påvirkning præsenteres der en række bæredygtighedstiltag.

Bæredygtighedstiltag for påvirkninger, der vurderes at være negative, har til formål at mindske den negative påvirkning.

Bæredygtighedstiltag for påvirkninger, der vurderes at være positive, har til formål at øge den positive påvirkning.

De tiltag, der præsenteres i VSB'en, er foreslået af:

- Interessenter og myndigheder under høringerne
- VSB-konsulenterne med udgangspunkt i internationale erfaringer fra lignende projekter, bedste praksis samt deres egen forståelse af lokal kontekst og muligheder.

5 Plan til håndtering af påvirkninger samt Evalueringsplan

Planen til håndtering af påvirkninger (Benefit and Impact Plan - BIP) samt Monitorings- og Evalueringsplanen (Monitoring and Evaluation Plan - MEP) præsenteres i VSB'en.

BIP'en beskriver de bæredygtighedstiltag, der er identificeret i løbet af VSB-processen. Derudover beskriver BIP'en de forventede følger af påvirkningerne før og efter iværksættelse af bæredygtighedstiltagene.

MEP'en beskriver mål og indikatorer for projektets mulige samfundsmæssige påvirkninger, som kan monitoreres og evalueres, såfremt projektet føres ud i livet.